

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 10P/24/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6621202091
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Gibaľová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2021:6621202091.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou JUDr. Jankou Gibaľovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: B. bytom ako navrhovateľka, zast. kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa rodičov: matka T., štátny občan Slovenskej republiky a otec B., štátny občan Slovenskej republiky, o návrhu starej matky maloletého dieťaťa: T., štátny občan Slovenskej republiky, na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti a o opakované uloženie výchovného opatrenia - dohľadu, takto

rozhodol:

I. M e n í rozsudok Okresného súdu Lučenec č.k. 9P/47/2019-32 zo dňa 25.09.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 12.12.2019 tak, že maloletý B. s a z v e r u j e do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky T., ktorá bude vykonávať osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa a v bežných veciach ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok namiesto matky.

II. V podstatných veciach potrebuje súhlas rodičov.

III. Matka T. j e p o v i n n á počnúc dňom právoplatnosti rozsudku prispievať na výživu maloletého B. mesačne sumou 30 % zo životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec.

IV. Otec B. j e p o v i n n ý počnúc dňom právoplatnosti rozsudku prispievať na výživu maloletého B. mesačne sumou 30 % zo životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec.

V. Súd opakovane u r č u j e nad výchovou maloletého B. výchovné opatrenie - dohľad, ktorý sa bude vykonávať v súčinnosti s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec po dobu 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.

VI. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 04.05.2021 bol tunajšiemu súdu doručený návrh navrhovateľky - starej matky maloletého dieťaťa T. o zverenie maloletého B. do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Návrh odôvodnila skutočnosťou, že rodičia maloletého dieťaťa nežijú spolu. Otec maloletého sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, má neustále problémy so zákonom, nakoľko sa jedná o človeka, ktorý nie len požíva omamné látky, ale aj obchodoval s nimi, kvôli čomu bol odsúdený a umiestnený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody. Matka maloletého dieťaťa, dcéra navrhovateľky, tiež požíva omamné látky a pravdepodobne sa zaoberá

aj ich distribúciou a je známe aj to, že je prostitútkou. Maloletého od narodenia vychováva navrhovateľka osobne. Matka sa o svoje dieťa vôbec nezaujíma. Odkedy bol otec maloletého dieťaťa umiestnený do výkonu trestu odňatia slobody, matka maloletého musela opustiť jeho byt, preto momentálne žije s navrhovateľkou v spoločnej domácnosti, ale málokedy sa zdržiava doma, lebo si našla nového milenca a neustále sú spolu. Maloleté dieťa je v starostlivosti navrhovateľky od jeho narodenia. Navrhovateľka uviedla, že ho má veľmi rada a chce sa oňho naďalej starať aj v budúcnosti. Netrpí žiadnym závažným onemocnením, ktoré by jej v starostlivosti o maloleté dieťa mohlo brániť, je plne spôsobilá na právne úkony, je rozvedená, býva v dvojizbovom podnájme. Vodu, ako aj elektriku majú zavedenú. Sama vychováva svoje štyri maloleté deti. Pomáha jej 17-ročná dcéra. Príjem rodiny činí 270,- Eur. Materský príspevok v sume 290,- Eur poberá matka maloletého, z čoho si necháva 80 až 100,- Eur a zostatok odovzdáva navrhovateľke, aby mohla kúpiť pre dieťa, čo je potrebné. Navrhovateľka sa zúčastňuje aj na aktívnych činnostiach. Keďže otec dieťaťa sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody a ani pred tým nemal záujem o svoje dieťa a matka sa tiež o syna nezaujíma a našla si nového milenca, žiada navrhovateľka zveriť maloletého Norberta do svojej náhradnej osobnej starostlivosti.

2. Matka maloletého dieťaťa sa k zvereniu maloletého B. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky (svojej matky) nevyjadrila.

3. Otec so zverením dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky v písomnom vyjadrení zo dňa 01.06.2021 bez odôvodnenia nesúhlasil.

4. Kolízny opatrovník odporúčal návrhu na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky vyhovieť, pretože je to v najlepšom záujme maloletého dieťaťa.

5. Matka maloletého dieťaťa sa na pojednávanie nedostavila, pričom na pojednávanie bola riadne a včas predvolaná. Otec maloletého dieťaťa, ktorý je v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody, žiadal, aby sa pojednávanie uskutočnilo bez jeho prítomnosti. Preto súd vec prejednal bez prítomnosti matky a otca maloletého dieťaťa v súlade ustanovením § 180 Civilného sporového poriadku a § 31 Civilného mimosporového poriadku.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, kolízneho opatrovníka, prečítaním správy kolízneho opatrovníka o prešetrení pomerov zo dňa 03.05.2021, správy Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom, správy kolízneho opatrovníka o prešetrení pomerov zo dňa 10.05.2021, lustrácie navrhovateľky v registri priestupkov a v registri trestov, oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec zo dňa 10.06.2021, správy Obvodného oddelenia Policajného zboru Filákovovo zo dňa 10.06.2021, lekárskeho potvrdenia o zdravotnom stave navrhovateľky, oboznámením spisov Okresného súdu Lučenec sp. zn. 11P/10/2020 a 9P/47/2019 a zistil tento skutkový stav veci:

7. Rodičmi maloletého B. sú matka T. a otec B.

8. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 9P/47/2019-32 zo dňa 25.09.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 12.12.2019, bol maloletý B. zverený do osobnej starostlivosti matky. Otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované neplnoleté dieťa, počnúc od 01.08.2019 s tým, že ročné výživné za obdobie od 01.08.2019 do 31.08.2019 vo výške 28,08 Eur bol otec povinný zaplatiť k rukám matky v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Styk otca s maloletým dieťaťom súd neupravoval.

9. Rozsudkom č.k. 11P/10/2020-61 zo dňa 13.07.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 15.10.2020, Okresný súd Lučenec zamietol návrh starej matky T. zverenie maloletého B. do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Zároveň súd určil nad výchovou maloletého výchovné opatrenie - dohľad, ktorý bude vykonávaný v súčinnosti s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec po dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia. Rozhodnutie súd odôvodnil tým, že matka maloletého dieťaťa má vytvorené riadne podmienky na zabezpečovanie výchovy a výživy maloletého, pričom je jej zákonnou povinnosťou sa o svoje dieťa osobne starať. Súd mal za to, že zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky nie je v čase rozhodovania súdu potrebné a ani v záujme maloletého. Súd konštatoval, že v danom prípade je vysoko pravdepodobné, že pred citovými a biologickými väzbami skôr prevažujú finančné záujmy účastníkov konania, nakoľko neuniklo pozornosti súdu, že samotná stará matka nezabezpečuje riadnu starostlivosť svojej dcéry Q. ale tá je zverená do náhradnej osobnej starostlivosti svojej tety T. Je prvoradou povinnosťou matky zabezpečiť riadnu osobnú starostlivosť

o maloletého a len v prípade, že táto nebude zabezpečovaná riadne a v prospech maloletého, súd pristúpi k niektorej z foriem náhradnej starostlivosti. Keďže v priebehu pojednávania boli zo strany matky zistené nedostatky pri zabezpečovaní osobnej starostlivosti o maloletého, súd vyhovel návrhu kolízneho opatrovníka a určil nad výchovou maloletého výchovné opatrenie - dohľad.

10. Navrhovateľka T. na pojednávaní dňa 24.08.2021 trvala na svojom návrhu na zverenie vnuka B.o svojej náhradnej osobnej starostlivosti, o ktorého sa stará od veku štyroch mesiacov. K matke maloletého dieťaťa uviedla, že posledný týždeň vôbec u nich nebola. Deň pred pojednávaním dostala peniaze a bola doma, len aby si zobrala občiansky preukaz. Navrhovateľka jej povedala, že bude pojednávanie, prisľúbila, že príde a potom povedala, že ju to nezaujíma. Vnuk matku vôbec neoslovuje ako svoju matku, matkou oslovuje navrhovateľku. Dieťa vôbec nie je na svoju matku zvyknuté, tá ho berie ako malého súrodenca. Z rodičovského príspevku, ktorý poberá matka dieťaťa, si 200,- Eur nechá pre seba, niekedy aj viac. K svojmu odsúdeniu za trestné činy ohrozovania mravnej výchovy mládeže navrhovateľka uviedla, že bola odsúdená za to, že deti nechodili do školy, v tom čase nevládala ich výchovu, ani manžel sa s nimi nezaoberal a aj za to „sedela“, čo veľmi ľutuje. Odkedy sa vrátila z výkonu trestu, deti do školy chodia. Bola odsúdená v roku 2015 na 14 mesiacov, po 8,5 mesiaci ju prepustili. Domov sa vrátila 08.04.2016. K zamietnutiu predchádzajúceho návrhu na zverenie maloletého B. do jej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľka uviedla, že ani v tom čase sa dcéra o dieťa nestarala, ale sľúbila súdu, že sa bude oňho starať. Dostali aj šesťmesačnú skúšobnú lehotu, ale nestalo sa tak. Jedným z dôvodov zamietnutia návrhu bolo aj to, že dcéra navrhovateľky Enikó bola v náhradnej osobnej starostlivosti, ale už je plnoletá, teda náhradná osobná starostlivosť zanikla.

11. Zo správy kolízneho opatrovníka z prešetrenia pomerov vyplýva, že maloletý B. sa zdržiava u svojej starej matky T. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec z dôvodu nariadeného výchovného opatrenia - dohľadu uvedenú rodinu pravidelne monitoruje. Dňa 05.05.2021 úrad vykonal sociálne zisťovanie v domácnosti starej matky na uvedenej adrese.

Dňa 23.04.2021 aj 10.05.2021 sa na základe predvolania dostavila stará matka T. spolu s maloletým B. na recepciu úradu. Uviedla, že na návrhu podanom na Okresný súd Lučenec trvá v plnom rozsahu a navrhuje zveriť maloletého B. do svojej náhradnej osobnej starostlivosti, pretože mu zabezpečuje komplexnú starostlivosť od útleho veku. Matka maloletého T. je poberateľkou prídavku na dieťa v sume 25,50 Eur mesačne a rodičovského príspevku v sume 275,90 Eur mesačne. Z uvedenej sumy prispieva finančne starej matke na maloletého B. v sume cca 200,- Eur mesačne. Stará matka uviedla, že matka sa o maloleté dieťa nestará a podľa nej by nebola ani schopná zabezpečovať maloletému B. starostlivosť, pretože podľa jej vedomostí užíva omamné látky. Stará matka ďalej uviedla, že matka maloletého Norberta príde do jej domácnosti ráno, cca o 6.00 hod., chvíľu si pospí, vezme si čisté ošatenie a odíde z domácnosti. Nevie uviesť, kam chodí, ale má informáciu, že má nejakého priateľa a pravdepodobne chodí k nemu. Počas dní, kedy stará matka pracuje, vykonáva aktivačné práce v MQ. maloletého sa stará jej plnoletá dcéra Q. alebo jej plnoletý syn G.. Maloletý počas návštevy na recepcii úradu bol usmievavý a pôsobil pokojným dojmom, bol čisto oblečený, primerane poveternostným podmienkam a primerane veku komunikoval s pracovníčkami úradu. Nebolo na ňom badať žiadne známky zanedbávania, resp. týrania.

Stará matka T.á býva na adrese Z. v spoločnej domácnosti s vnukom, maloletým B. ktorému poskytuje celodennú starostlivosť a so svojimi maloletými deťmi CV., ktorá je žiačkou ôsmeho ročníka Základnej školy MC.torá je žiačkou prvého ročníka a Z., ktorá navštevuje piaty ročník tej istej školy.

Rodina obýva dvojizbový byt, ktorý má pani P. v podnájme. Nachádzajú sa tam dve izby, kuchyňa, kúpeľňa a toaleta. Jedna miestnosť je zariadená ako spálňa a druhá ako obývací izba, domácnosť je zariadená účelovým a zachovalým nábytkom. Náklady na domácnosť činí nájomné, voda a nákup plynovej bomby spolu v sume 190,- Eur mesačne a zálohová platba na elektrickú energiu v sume 35,- Eur mesačne. Pani P. je v evidencii úradu ako uchádzačka o zamestnanie, je poberateľkou prídavku na dieťa v sume 76,- Eur a dávky v hmotnej núdzi v sume 197,20 Eur mesačne.

Stará matka uviedla, že pediatrom maloletého je T. nenavštevuje s ním žiadnu odbornú ambulanciu a všetky povinné očkovania má absolvované, pre maloleté dieťa má zabezpečené plienky, hygienické potreby, ošatenie a dostatok stravy.

Úrad na základe zistených skutočností konštatoval, že stará matka má vytvorené vyhovujúce podmienky pre výchovu, všestranný vývin a opateru maloletého B. Matka sa o maloletého nezaujíma, žije túlavým spôsobom života. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec konštatoval, že v prípade zverenia maloletého B. do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky Márie Váradiovej nariadenie výchovného opatrenia - dohľadu nie je opodstatnené.

12. Navrhovateľka MF. je občanom Slovenskej republiky, je prihlásená na trvalý pobyt v T. Navrhovateľka má 11 detí, z toho 4 maloleté. Je rozvedená. Je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 20.04.2016, poberá dávku v hmotnej núdzi v sume 197,20 Eur a prídavky na deti v sume 76,50 Eur. V spôsobilosti na právne úkony obmedzená nebola. Doposiaľ bola štyrikrát odsúdená, z toho raz podmienene, dvakrát na trest povinnej práce a raz bola vo výkone trestu odňatia slobody, za trestné činy ohrozovania mravnej výchovy mládeže. Podľa správy Obvodného oddelenia Policajného zboru Filakovo sa v súčasnosti voči nej nevedie žiadne priestupkové ani trestné konanie. Podľa lekárskej správy všeobecného lekára MD. navrhovateľka je fyzicky aj psychicky spôsobilá na výchovu maloletého dieťaťa.

13. Matka maloletého dieťaťa T. bola vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 26.10.2016 do 20.03.2018, vyradená bola z dôvodu nespolupráce. Menovaná je poberateľkou rodičovského príspevku v sume 275,90 Eur a prídavku na dieťa v sume 25,50 Eur.

14. Otec maloletého dieťaťa B. vo výkone trestu odňatia slobody v E. O prácu prejavil záujem, pre nedostatok vhodných pracovných príležitostí však nie je pracovne zaradený.

15. Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

16. Podľa § 44 ods. 2 zákona o rodine, náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

17. Podľa § 44 ods. 3 zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je
a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),
b) pestúnska starostlivosť a
c) ústavná starostlivosť.

18. Podľa § 44 ods. 4 zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

19. Podľa § 45 ods. 1 zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

20. Podľa § 45 ods. 2 zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

21. Podľa § 45 ods. 3 zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

22. Podľa § 45 ods. 4 zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

23. Podľa § 45 ods. 5 zákona o rodine, na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

24. Podľa § 45 ods. 6 zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

25. Podľa § 45 ods. 7 zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

26. Podľa § 45 ods. 8 zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

27. Podľa § 45 ods. 9 zákona o rodine, súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

28. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že rodičia maloletého dieťaťa nie sú schopní zabezpečiť starostlivosť o maloleté dieťa. Otec sa toho času nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Matka o dieťa neprejavuje záujem. Má nového partnera a v domácnosti navrhovateľky sa so svojím dieťaťom nezdržiava. Navrhovateľka sa o maloleté dieťa stará od 4. mesiaca veku jeho života a túto starostlivosť mu poskytuje aj v súčasnosti, a to vo svojej domácnosti. Navrhovateľka netrpí zdravotnými problémami, ktoré by jej bránili túto starostlivosť vykonávať. Medzi navrhovateľkou a maloletým dieťaťom sú vytvorené citové väzby. V doterajšej starostlivosti navrhovateľky neboli zistené žiadne nedostatky. Otec dieťaťa so zverením dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti bez udania dôvodu nesúhlasil. Matka sa k návrhu nevyjadřila.

29. Navrhovateľka spĺňa zákonom stanovené predpoklady pre zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti a je spôsobilá zabezpečiť riadnu a plnohodnotnú starostlivosť o maloleté dieťa. Keďže záujem maloletého dieťaťa si v súčasnosti vyžaduje, aby bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, súd návrhu navrhovateľky vyhovel a zveril maloleté dieťa do náhradnej

osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá bude zároveň dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach namiesto matky.

30. Súd pre úplnosť dodáva, že od posledného rozhodnutia o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu aj od rozhodnutia o predchádzajúcom návrhu navrhovateľky na zverenie dieťaťa do jej náhradnej osobnej starostlivosti sa zmenili pomery na strane účastníkov konania. Otec dieťaťa sa v súčasnosti nachádza vo výkone trestu, matka nejaví o dieťa žiadny záujem napriek prísľubu v konaní sp. zn. 11P/10/2020. Náhradná osobná starostlivosť dcéry navrhovateľky Q., ktorá bola prekážkou zverenia maloletého Norberta do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, zanikla dosiahnutím plnoletosti dcéry Q. (XX.XX.XXXX dovŕšila plnoletosť), a teda odpadli dôvody, pre ktoré bol predchádzajúci návrh navrhovateľky zamietnutý.

31. Podľa § 81 ods. 1 zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

32. Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

33. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

34. Podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

35. Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

36. Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

37. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

38. Podľa § 76 ods. 1 zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

39. Keďže rozhodnutím o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti nezaniká vyživovacia povinnosť rodičov k maloletému dieťaťu, súd určil matke aj otcovi maloletého dieťaťa s prihliadnutím na ich príjem a majetkové pomery povinnosť prispievať na výživu maloletého B. v minimálnom rozsahu v súlade s § 62 ods. 3 zákona o rodine, teda vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, na každé dieťa zvlášť, a zároveň rozhodol o spôsobe platenia výživného. Súd pritom prihliadol na skutočnosť, že otec maloletého dieťaťa je vo výkone trestu odňatia a z dôvodu nedostatku pracovných príležitostí nie je zaradený do práce. Matka maloletého dieťaťa poberá rodičovský príspevok a prídavok na dieťa, zverením dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti však príde o zdroj svojho príjmu. Rodičia budú vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu plniť na účet Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Lučenec.

40. Výška výživného predstavuje zákonné výživné, ktoré je každý z rodičov povinný platiť bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Minimálny rozsah výživného vo výške 30 % zo sumy

životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona vyplýva z ustanovenia § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a k dnešnému dňu predstavuje sumu 29,87 Eur.

41. Podľa § 37 ods. 2 písm. b) zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

42. Podľa § 37 ods. 7 zákona o rodine, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

43. Podľa § 37 ods. 8 zákona o rodine, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

44. Keďže z vykonaného dokazovania vyplynulo, že navrhovateľka - stará matka maloletého B., bola v minulosti opakovane právoplatne odsúdená za trestný čin ohrozovania mravnej výchovy mládeže a za tento trestný čin bola aj vo výkone trestu odňatia slobody, avšak rodičia maloletého nemajú vytvorené podmienky pre výchovu a starostlivosť o maloletého, otec je vo výkone trestu a matka o dieťa nejaví žiadny záujem, pričom v starostlivosti starej matky o dieťa neboli zistené žiadne nedostatky, voči starej matke v súčasnosti nie je vedené trestné ani priestupkové konanie a zverenie dieťaťa do starostlivosti starej matky odporúčal aj kolízny opatrovník, súd návrhu starej matky na zverenie maloletého dieťaťa do jej náhradnej osobnej starostlivosti vyhovel, avšak nad výchovou maloletého určil dohľad na obdobie 6 mesiacov odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia, ktorý bude vykonávaný za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, keďže súd má za to, že záujem maloletého Norberta si uloženie výchovného opatrenia vyžaduje.

45. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozsudku prostredníctvom Okresného súdu Lučenec, Filákovská cesta 287, 984 01 Lučenec na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, odvolanie je možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP, zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP, odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP, odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP, na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok).